

Betænkning

over

Forslag til lov om Statens Kunstfond

Betænkning afgivet af kulturudvalget den 20. marts 1978

Udvalget har behandlet lovforslaget i en række møder. I forbindelse hermed har ministeren for kulturelle anliggender dels skriftligt, dels i samråd besvaret en række spørgsmål fra udvalget, hvoraf nogle er optrykt som bilag til betænkningen. Endvidere er optrykt et af skattedepartementet udarbejdet notat af 16. marts 1978 om samspillet mellem statsydelse til kunstnere efter lovforslaget og indkomstskat.

Udvalget har modtaget skriftlige henvendelser og en mundtlig henvendelse fra akademiet for de skønne kunster, akademirådet.

Ministeren for kulturelle anliggender har stillet nedenstående ændringsforslag nr. 1, 6 og 16, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Herudover har en række mindretal fremsat ændringsforslag, hvorom ligeledes henvises til de ledsagende bemærkninger.

I et samråd med ministeren for kulturelle anliggender har man drøftet, hvorvidt det ville være muligt at supplere lovforslagets § 1 med en bestemmelse om, at den kunstneriske kvalitet skal være afgørende for fondets dispositioner. Ministeren har oplyst, at det vil være vanskeligt generelt og klart at formulere en sådan lovbestemmelse.

Årsagen hertil er, at der inden for lovens områder er ydelser, hvor afgørende for støtte også er sociale og økonomiske forhold. Dette gælder ved uddeling af støtte til efterladte.

Også ved uddelingen af de såkaldte »produktionspræmier«, der ydes til forfattere og komponister for et værk, hvor det økonomiske udbytte ikke står i rimeligt forhold til den kunstneriske indsats, lægges der vægt på såvel det kunstnerisk kvalitative som det økonomiske.

Endelig omfatter loven også formål – udsmykninger og indkøb af kunst – der ikke

betragtes som direkte støtte til kunstnere, og hvor det ikke alene er den kunstneriske produktion, der er afgørende.

Ministeren har imidlertid over for udvalget erklæret, at han kan gå ind for, at der i den ministerielle bekendtgørelse om Statens Kunstfond indføjes en eller flere bestemmelser om kvaliteten af den kunstneriske produktion i forbindelse med reglerne for uddeling af legatstøtte under de respektive tremandsudvalg.

Udvalget har i forbindelse med lovforslagets § 2 stillet spørgsmål til ministeren om, hvorvidt det er i lovens ånd at give det 3-årige stipendium til samme kunstner mere end én gang. Udvalget har noteret sig ministerens svar, der er optrykt som bilag til betænkningen.

I forbindelse med lovforslagets § 3, stk. 2, vedrørende beretning og regnskab fra fondets bestyrelse har ministeren over for udvalget erklæret sig enig i, at det er vigtigt, at årsberetningen foreligger så hurtigt som muligt efter regnskabsårets udløb. Ministeren er derfor indstillet på i bekendtgørelsen om Statens Kunstfond at optage en bestemmelse om, at det årlige regnskab og den årlige beretning af bestyrelsen skal forelægges for repræsentantskabet snarest muligt og senest 4 måneder efter årets udløb.

For så vidt angår fondets rådighedssum, der i forslaget § 6 er fastsat til 8,8 mill. kr. for finansåret 1977-78, har ministeren oplyst, at bevillingen kan reguleres, uden at en ændring af kunstfondloven er nødvendig – dog kun for så vidt angår ændringer, der har relation til prisstigninger og lønstigninger, og ikke ændringer, der indebærer en reel forhøjelse af bevillingen.

Bevillingen kan således søges reguleret på de årlige bevillingslove efter nærmere for-

handling med finansministeriet under hensyntagen til pris- og lønstigninger. Bevillingen er herefter reelt fastlåst til 8,8 mill. kr. med mulighed for senere reguleringer, hvorved man kan bevare bevillingens reelle købekraft i nødvendigt omfang.

I forbindelse med drøftelsen vedrørende fondets rådighedssum ønsker et flertal (socialdemokratiets, centrum-demokraternes, det radikale venstres og venstresocialisternes medlemmer af udvalget) at udtale, at man finder, at 8,8 mill. kr. er utilstrækkeligt til at opfylde lovens hensigt fuldt ud.

I tilknytning til lovforslagets bemærkninger om de livsvarige ydelser ønsker et mindretal (det konservative folkepartis og centrum-demokraternes medlemmer af udvalget) at tilkendegive, at udbetalingen af ydelserne ikke bør gøres afhængig af indtægtsforhold. Såvel tildelingen som udbetalingen af de livsvarige ydelser bør udelukkende være afhængige af den kunstneriske kvalitet.

Angående de livsvarige ydelser ønsker et mindretal (det radikale venstres medlem af udvalget) at udtale: De kunstnere, der har fået livsvarige ydelser, må naturligvis fortsætte med at modtage ydelsen, så længe de lever. Mindretallet er indstillet på, at kunstnere, ligesom alle andre i samfundet, skal have ens pension, men mener, at den endelige ordning for kunstnere må ske samtidig med den endelige ordning af pensionsforholdene for alle.

Udvalget har med ministeren drøftet spørgsmålet om, i hvilket omfang det vil være muligt at tilgodese Grønland med kunstfondmidler. Ministeren og udvalget ønsker at fremhæve lovens hensigt om, at fondet også tilgodeser grønlandsk kunst og eventuelt skabe bedre mulighed for, at grønlandske kunstnere kan udstille i Danmark.

I forbindelse med drøftelse af forbrugerrepræsentation i repræsentantskabet har ministeren oplyst følgende:

De politiske repræsentanter i repræsentantskabet er udvalgt som repræsentanter for de politiske myndigheder, der er bestemte for det offentlige stilling til kunst og kunstnere gennem de afgørelser, der træffes i folketinget og i de kommunale råd, men repræsentanterne for folketing og de kommunale organisationer kan naturligt også betragtes som forbrugerrepræsentanter.

Et *mindretal* (socialdemokratiets, det radikale venstres og venstresocialisternes medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af ministeren stillede ændringsforslag, nr. 1, 6 og 16.

Et *andet mindretal* (fremskridtspartiets medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Mindretallet vil ved lovforslagets 2. behandling redegøre for sin stilling til de enkelte ændringsforslag.

Statens Kunstfond virker, efter fremskridtspartiets mening, direkte skadelig, idet den enkelte kunstner, som har gået sine egne veje og formet nye originale kunstværker, men ikke har kunnet efterkomme kunstfondets ønsker på det politiske område, ikke modtager kunstfondets blå stempel og derved ikke opnår den pris på sine værker, som han ville kunne få, hvis kunstfondet ikke eksisterede. Kunstfondet virker derfor konserverende i stedet for inspirerende.

De bedste muligheder for kulturlivets udvikling er, at al kulturel udfoldelse sker i frihed og ud fra den betragtning, at der er to former for censur: at støtte og at forbyde.

Selve ansøgningsprincippet, som Statens Kunstfond forudsætter, er ødelæggende for den menneskelige selvrespekt og værdighed. De mennesker, der kan bukke dybest, udvise den største sleskhed, tilpasse sig magthaverens ønsker – det er dem, der får pengene efter mottoet: vil du i verden frem, så buk.

Fremskridtspartiet mener, at de økonomiske midler bliver fordelt af klikker, hvorfor kunstnere, der står uden for disse klikker, ingen mulighed har for at komme i betragtning.

Ligeledes er fremskridtspartiet ikke tilhænger af social bistand via kunstlovene, som vi principielt er modstandere af.

Fremskridtspartiet ser heller ingen grund til, at der skal oprettes nye juntaer, som der lægges op til (udvalget til udsmykning af bygninger), da vi har dårlige erfaringer med andre af disse tre-mandsjuntaer. Her kan nævnes støtten til Jens Jørgen Thorsens Jesusfilmprojekt, præmieringen af Solvognens butikstyverier og Bent Hallers bøger.

Til trods for at fremskridtspartiet anerkender de intentioner, der ligger i kulturministerens forslag om, at de livsvarige hædersgaver

bringes til ophør, kan partiet af foranstående grunde ikke støtte lovforslaget.

Et *tredje mindretal* (venstres medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af ministeren under nr. 1, 6 og 16 stillede ændringsforslag samt de af mindretallet under nr. 3, 12, 14 og 17 stillede ændringsforslag.

Mindretallet ønsker at understrege, at det i bemærkningerne til lovforslaget udtales, at det er vigtigt at fastslå, at det afgørende kriterium for den støtte, der kan ydes af fondet, fortsat er kvaliteten i den kunstneriske produktion og det kunstneriske talent. Samme kriterium bør naturligvis ligge til grund for repræsentantskabets indstillinger vedrørende de livsvarige ydelser.

Et *fjerde mindretal* (det konservative folkepartis medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af ministeren under nr. 1, 6 og 16 stillede ændringsforslag samt de af mindretallet under nr. 3, 10 og 11 stillede ændringsforslag.

Et *femte mindretal* (centrumdemokraternes medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af ministeren under nr. 1, 6 og 16 stillede ændringsforslag samt de af mindretallet under nr. 3 og 14 stillede ændringsforslag.

Et *sjette mindretal* (socialistisk folkepartis medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af ministeren under nr. 1, 6 og 16 stillede ændringsforslag samt de af mindretallet under nr. 2, 7 og 15 stillede ændringsforslag.

Et *syvende mindretal* (kristeligt folkepartis medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af mindretallet under nr. 3, 4, 5, 8, 9, 12, 13 og 17 stillede ændringsforslag. Mindretallet ønsker at udtale, at det kun kan stemme for lovens endelige vedtagelse, såfremt ændringsforslag nr. 5 vedtages. Hvis ændringsforslag nr. 13 forkastes, vil mindretallet stemme for ændringsforslag nr. 14.

Et *ottende mindretal* (Danmarks retsforbunds medlem af udvalget) vil redegøre for sin stilling ved lovforslagets 2. behandling.

Ændringsforslag

Til § 1

Af *ministeren for kulturelle anliggender*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af H. C. Hansen (FP), Poulsgaard (FP), Chr. Christensen (KrF) og Mølgaard (DR)):

1) I *stk. 2* ændres »bygningskunsten« til: »arkitekturen«.

Af et *mindretal* (Ole Henriksen (SF)):

2) Efter *stk. 2* indsættes som nyt stykke:

»*Stk. 3.* Fondets virksomhed kan udstrækkes til andre former for kunstnerisk skaben, som bør sidestilles med de under *stk. 2* angivne kunstneriske udtryksformer, og som ikke kan få statsstøtte efter anden særlig lovgivning.«

Af et *mindretal* (Nathalie Lind (V), Mette Madsen (V), Grethe Fenger Møller (KF), Melchior (CD) og Chr. Christensen (KrF)):

3) Efter *stk. 2* indsættes som nyt stykke:

»*Stk. 3.* Støtte til ballet og teatervirksomhed, herunder scenografi, koreografi, happening og lysshow, ydes i henhold til lov om teatervirksomhed.«

Til § 3

Af et *mindretal* (Chr. Christensen (KrF)):

4) Efter *stk. 1* indsættes som nyt stykke:

»*Stk. 2.* Bestyrelsen afgiver indstilling til ministeren for kulturelle anliggender om anvendelsen og fordelingen af midler til de i § 2 nævnte formål.«

Stk. 2 og *3* bliver herefter *stk. 3* og *4*.

Til § 4

5) I *stk. 1* indsættes efter ordene »fondets midler« ordene: »og at give indstilling til ministeren for kulturelle anliggender om anvendelse af fondets midler«.

Af *ministeren for kulturelle anliggender*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af H. C. Hansen (FP), Poulsgaard

(FP), Chr. Christensen (KrF) og Mølgaard (DR)):

6) I *stk. 1* ændres ordene »1 udvalg for kunsthåndværket og 1 udvalg for bygningskunsten og den kunstneriske formgivning« til: »1 udvalg for kunsthåndværket og den kunstneriske formgivning og 1 udvalg for arkitekturen«.

Af *mindretallet under nr. 2*:

7) Efter *stk. 1* indsættes som nyt stykke:

»*Stk. 2.* De midler, der stilles til rådighed for fondets virksomhed i henhold til § 1, *stk. 3*, administreres af fondets bestyrelse.«

Stk. 2-5 bliver herefter *stk. 3-6*.

Af *mindretallet under nr. 4*:

8) *Stk. 2, 1. og 2. pkt.*, udgår og erstattes af følgende:

»Hvert udvalg består af 5 kunstkyndige medlemmer, der beskikkes af ministeren for kulturelle anliggender. 3 medlemmer udpeges af repræsentantskabet, og 2 medlemmer udpeges af ministeren for kulturelle anliggender efter indhentet udtalelse fra repræsentantskabet.«

9) *Stk. 4* udgår.

Stk. 5 bliver herefter *stk. 4*.

Af et *mindretal* (Grethe Fenger Møller (KF)):

10) *Stk. 4* affattes således:

»*Stk. 4.* Udvalgene administrerer de dem tillagte fondsmidler.«

11) Efter *stk. 4* indsættes som nyt stykke:

»*Stk. 5.* Ministeren for kulturelle anliggender kan ændre udvalgenes afgørelse om støtte i henhold til *stk. 4*.«

Stk. 5 bliver herefter *stk. 6*.

Til § 5

Af et *mindretal* (Chr. Christensen (KrF)), tiltrådt af et *andet mindretal* (Nathalie Lind (V) og Mette Madsen (V)):

12) I *stk. 1* udgår følgende afsnit: »3 medlemmer udpeges af kommunale råd og organisationer, således at 1 udpeges af Københavns magistrat, 1 af Amtsrådsforeningen i

Danmark og 1 af Kommunernes Landsforening«,

og i stedet indsættes:

»14 medlemmer udpeges af hvert af de 14 amtsråd efter indstilling fra det enkelte amts kulturudvalg. 1 medlem udpeges af Københavns magistrat.

1 medlem udpeges af Frederiksberg kommunalbestyrelse.

1 medlem udpeges af det færøske lagting.

1 medlem udpeges af det grønlandske landsråd.«

Af *mindretallet under nr. 4*:

13) *Stk. 4* udgår.

Af et *mindretal* (Nathalie Lind (V), Mette Madsen (V) og Melchior (CD)):

14) I *stk. 4* udgår i *1. pkt.* ordene »for livstid«, og i stedet indsættes: »indtil udgangen af det år, hvor den pågældende opnår ret til folkepension«.

Til § 6

Af *mindretallet under nr. 2*:

15) I *stk. 1* indsættes efter *2. pkt.* som nyt punktum: »Til de under § 1, *stk. 3*, nævnte formål afsættes et særligt beløb, som for finansåret 1978 (1. april-31. december) fastsættes til 300.000 kr.«

Til § 8

Af *ministeren for kulturelle anliggender*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af H. C. Hansen (FP), Poulsen (FP), Chr. Christensen (KrF) og Mølgaard (DR)):

16) *Stk. 1* affattes således:

»Loven træder i kraft den 1. maj 1978.«

Af et *mindretal* (Nathalie Lind (V), Mette Madsen (V) og Chr. Christensen (KrF)):

17) Efter *stk. 2* indsættes som nyt stykke:

»*Stk. 3.* Forslag til lov om revision af loven fremsættes for folkettingen i folketingsåret 1981-82.«

Bemærkninger

Til nr. 1

Forslaget er en imødekommelse af forslag fra repræsentantskabet for Statens Kunstfond og forslag fra Danske Arkitekters Landsforbund. I den faglige terminologi har begrebet »arkitektur« vundet hævd som omfattende al formgivning af vore fysiske omgivelser. Ændringen medfører ingen realitetsændring.

Til nr. 2

Forslaget er en opretholdelse af den hidtidige ordning og stilles ud fra ønsket om at styrke de blandede kunstformer.

Til nr. 3

Forslaget er stillet ud fra et ønske om en præcisering af de kunstneriske frembringelser, der kan støttes med hjemmel i kunsthåndloven, idet mindretallet ikke finder, at det foreliggende lovforslag fuldt ud indfrier ministerens løfte af april 1975 til kulturudvalget.

Til nr. 4, 5 og 9

Disse ændringsforslag hænger sammen med kristeligt folkepartis grundopfattelse, hvorefter skatteborgernes midler ikke skal kunne forvaltes af statslige instanser, der ikke er undergivet ministerkontrol, således at der heller ikke er en minister, der skal stå til ansvar over for folketinget, såfremt folketinget finder trufne økonomiske dispositioner kritisable.

I konsekvens heraf foreslås den omlægning af det nuværende system, at bestyrelsen skal afgive indstilling til ministeren for kulturelle anliggender om anvendelse af fondets midler. Hvis ministeren ikke er med i beslutningsprocessen, er der heller ikke noget retligt eller politisk grundlag for at drage ham til ansvar for uønskede dispositioner.

Ud fra præcis den samme tankegang foreslås det, at de udvalg, der er omhandlet i § 4, ikke kun skal administrere fondets midler, men skal afgive indstilling om anvendelse af midlerne til ministeren.

Til nr. 6

Forslaget er en imødekommelse af forslag fra repræsentantskabet for Statens Kunstfond og forslag fra Danske Arkitekters Landsforbund om, at den kunstneriske formgivning fortsat behandles i udvalget for kunsthåndværk. Man finder det rigtigst at bibeholde den nugældende ordning, da der er områder inden for kunstnerisk formgivning, der ikke naturligt falder ind under arkitekturudvalget.

Denne ændring medfører, at der af fondets bevilling skal afsættes i alt 500.000 kr. til udvalget for kunsthåndværk og den kunstneriske formgivning, fordelt således:

Til årlige arbejdsstipendier i perioder på indtil 3 år.....	120.000 kr.
Til engangsydelser og forskellige foranstaltninger.....	230.000 kr.
Til indkøb.....	150.000 kr.
	<hr/>
	500.000 kr.

Til arkitekturudvalget skal afsættes:

Til årlige arbejdsstipendier i perioder på indtil 3 år.....	60.000 kr.
Til engangsydelser og forskellige foranstaltninger.....	140.000 kr.
	<hr/>
	200.000 kr.

Til nr. 7

Forslaget er en opretholdelse af den hidtidige ordning og er en konsekvens af ændringsforslag nr. 2.

Til nr. 8

Efter kristeligt folkepartis opfattelse giver forslaget, hvorefter hvert kunstkyndigt udvalg skal have 3 medlemmer, ikke tilstrækkelig mulighed for en alsidig udvalgssammensætning. Man foreslår derfor, at antallet af udvalgsmedlemmer skal være 5 i stedet for 3, men bibeholder det princip, at flertallet – altså nu 3 – udpeges af repræsentantskabet, medens de resterende 2 medlemmer udpeges af ministeren efter indhentet udtalelse fra repræsentantskabet.

Til nr. 12

Ud fra det grundlæggende princip om decentralisering finder forslagsstillerne det utilsigtsstillede, at kunsthåndfunds repræsentantskab kun skal omfatte 3 repræsentanter for

det kommunale og amtskommunale selvstyre. Der kan meget vel være tale om amtsvise eller egnsvise kulturbestemte synsvinkler, som også vil have en berettiget plads i administrationen af kunstfondet. Dette bliver der ikke mulighed for at tage hensyn til, så længe man kun lader lokale synspunkter komme til orde gennem enkelte repræsentanter udpeget for samtlige amter og kommuner.

Det foreslås derfor at udvide repræsentantskabet således, at en repræsentant for samtlige landets amter får sæde i repræsentantskabet.

Hensynet til det egnsvise aspekt af kulturelle foreteelser gør det også nærliggende at placere repræsentanter for færøsk og grønlandsk kultur i repræsentantskabet.

Til nr. 13

Kristeligt folkeparti har i årenes løb gentagne gange givet udtryk for sin modstand imod livsvarige kunstnerydelser. Uanset hvor dygtig og anerkendt en kunstner eventuelt er, og uanset hvor påkrævet det på et givet tidspunkt måtte forekomme at yde ham eller hende en offentlig understøttelse, er understøttelse noget, som den enkelte fortsat skal

gøre sig fortjent til, og der må være mulighed for i lyset af efterkommende begivenheder at revidere en opfattelse af en kunstner som værdig trængende til offentlig kunstunderstøttelse. I konsekvens af disse betragtninger ønsker kristeligt folkeparti lovforslagets bestemmelse om livsvarige ydelser udeladt.

Til nr. 14

Ændringsforslaget er et udtryk for den principielle opfattelse, hvorefter alle borgere bør have ens pension.

Til nr. 15

Forslaget er som nr. 2 og 7 begrundet i ønsket om at styrke de blandede kunstformer.

Til nr. 16

Det foreslås, at ikrafttrædelsestidspunktet ændres til 1. maj 1978.

Til nr. 17

Mindretallet finder, at loven bør optages til revision på grundlag af de indhøstede erfaringer over en 3-års periode.

Albertsen (S) fmd. Lasse Budtz (S) Dorte Bennedsen (S) Robert Pedersen (S)

Jimmy Stahr (S) Birte Weiss (S) Bernhard Baunsgaard (RV) Nathalie Lind (V)

Mette Madsen (V) Grethe Fenger Møller (KF) Melchior (CD) nfmd.

Chr. Christensen (KrF) Poulsgaard (FP) H. C. Hansen (FP) Mølgaard (DR)

Ole Henriksen (SF) Waldorff (VS)

Partierne DKP og EP var ikke repræsenteret ved medlemmer i udvalget.

BILAG 1

Nogle spørgsmål fra udvalget til ministeren for kulturelle anliggender og dennes svar herpå.

Spørgsmål:

Mener ministeren, at det er i lovens ånd at give det treårige stipendium til den samme kunstner mere end én gang?

Svar:

De treårige stipendier har til formål at skabe mulighed for, at en kunstner i en periode kan leve uden at behøve at skaffe sig andre indtægter, så et uomtvisteligt talent kan udvikles og modnes i ro. Det fremgår ikke af loven, lovens bemærkninger eller andre forarbejder til loven, at et treårigt stipendium kun kan tildeles en kunstner én gang. I praksis har fondet tildelt 4 kunstnere treårigt stipendium 2 gange og i alle tilfælde med ca. 10 års mellemrum. Af disse har én kunstner modtaget treårigt stipendium én gang som billedkunstner og én gang som forfatter. Ifølge loven overlades det til udvalgene at skønne over, hvorledes den enkelte kunstner i en given situation støttes mest hensigtsmæssigt, og det forekommer i overensstemmelse hermed, at udvalgene har mulighed for at tildele samme kunstner treårigt stipendium mere end én gang.

Spørgsmål:

a) På hvilken måde kan der fremsættes kritik imod de afgørelser, der træffes af udvalgene?

b) Har kunstnere, der mener, at udvalget favoriserer en bestemt gruppe af kunstnere, mulighed for at fremsætte sådanne indvendinger, eller står de ganske magtesløse?

c) Hvilke garantier er der for, at kommuner og andre, der foretager bestillinger af kunstværker, sikres et rimeligt bredt udbud og ikke affærdiges med tilbud, der ikke opfylder bestillerens kunstneriske ønsker?

d) Vil ministeren til sikring af såvel kunstneres som forbrugeres interesse overveje en appelinstant, der kan ændre udvalgenes afgørelser?

*Svar:**ad a)*

Ifølge lovforslagets § 4, stk. 4, administrerer fondets udvalg selvstændigt de dem tilføjede fondsmidler, dvs. at udvalgene træffer endelig beslutning om, hvorledes midlerne skal anvendes inden for de i loven og bekendtgørelsen fastsatte rammer. En afgørelse, der er truffet af udvalgene inden for deres kompetenceområde og i overensstemmelse med almindelige forvaltningsretlige regler, kan således ikke ændres hverken af fondets repræsentantskab, ministeren eller nogen anden myndighed. En kritik af en truffet afgørelse må således rettes til det udvalg, der har truffet afgørelsen.

Som offentlig myndighed skal fondets organer administrere i overensstemmelse med gældende forvaltningsretlige regler. Klage over overtrædelse af disse regler og klage over, at der er handlet i strid med loven eller bekendtgørelsen, kan indbringes for kulturministeren som øverste forvaltningsmyndighed og folketingets ombudsmand.

ad b)

Kunstnere, der mener, at udvalget favoriserer en bestemt gruppe af kunstnere, har samme muligheder som andre til at fremsætte kritik imod de afgørelser, der træffes af udvalgene. Det betyder, at en kritik af en truffet afgørelse må rettes til det udvalg, der har truffet afgørelsen, idet en af udvalgene truffet afgørelse inden for deres kompetenceområde og i overensstemmelse med almindelige forvaltningsretlige regler ikke kan ændres hverken af fondets repræsentantskab, ministeren eller nogen anden myndighed.

Som offentlig myndighed skal fondets organer administrere i overensstemmelse med gældende forvaltningsretlige regler. Klage over overtrædelse af disse regler og klage over, at der er handlet i strid med loven eller bekendtgørelsen, kan indbringes for kulturministeren som øverste forvaltningsmyndighed og folketingets ombudsmand.

ad c)

Det billedkunstneriske udsmykningsudvalg, der behandler ansøgninger om gennem-

førelse af udsmykningsopgaver, træffer normalt først beslutning om at ville imødekomme en ansøgning, efter at en besigtigelse af institutionen har fundet sted. Ved besigtigelsen møder udvalget repræsentanter for institutionen og dennes arkitekt, og der bliver ofte på stedet en livlig diskussion både om valg af kunstner og stedet, der ønskes udsmykket.

Når udsmykningsudvalget har besluttet sig for at ville imødekomme en ansøgning, suppleres udvalget i overensstemmelse med § 4, stk. 5, i loven om Statens Kunstfond med to repræsentanter for den ansøgende kommune eller institution samt bygningens arkitekt, og det er dette udvidede udvalg, der forhandler og afgør, hvorledes opgaven skal udformes og løses.

Ved de første møder bliver medlemmerne som hovedregel enige om valg af en kunstner, som derefter opfordres til at udarbejde skitseforslag. Det af kunstneren udarbejdede skitseforslag danner derefter grundlag for udvalgets stilling til, hvorvidt opgaven skal gennemføres.

De af fondets indkøbsudvalg erhvervede kunstværker fordeles hvert tredje år som deposita på institutioner over hele landet. Fondet har hidtil haft den praksis, at kunstværkerne opdeles i grupper sammensat efter et kunstnerisk kriterium ud fra et ønske om, at den institution, der modtager kunst, virkelig

får sit miljø præget af denne. Gruppernes størrelse er meget forskellig, f. eks. en stor samling af grafik, men kan undtagelsesvis også være ét enkelt, meget stort billede.

Når en gruppe tilbydes en institution, anmoder fondet samtidig institutionen om – forinden den tager stilling til tilbuddet – at besigtige arbejderne, således at ingen institution behøver at modtage kunstværker, som den ikke ønsker.

ad d)

Under hensyntagen til karakteren af de afgørelser, som træffes af fondets kunstneriske udvalg, hvorefter det først og fremmest er en professionel kunstnerisk vurdering, der er afgørende, forekommer det ikke hensigtsmæssigt eller rigtigt med en appelinstans vedrørende sådanne afgørelser. Inden for et område som kunstfondets må der naturligvis være divergerende opfattelser af, hvad der bør støttes i en given situation, men man sikrer formentlig bedst de rigtigste afgørelser ved at henlægge disse til få ansvarlige personer, der er kunstkyndige på området, og som udpeges for kortere perioder. De kunstkyndige, der udpeges til medlemmer af udvalgene, er erfaringsmæssigt personer, der er sig deres ansvar fuldt bevidst over for såvel kunstnere som forbrugere. Man kan derfor ikke gå ind for en appelinstans, der skal kunne ændre de af udvalgene truffene afgørelser.

Skattedepartementet
den 16. marts 1978.

BILAG 2

Eksempler på samspillet mellem statsydelse til kunstnere efter lovforslag L 77 og indkomstskat.

I nedenstående oversigt er vist eksempler på samspillet mellem statsydelser til kunstnere efter lovforslaget L 77 og de gældende regler for beregning af indkomstskat.

I eksemplerne er udgangspunktet den indkomst, hvoraf statsydelsens aftrapning beregnes. Der er regnet dels med 90.000 kr., der i 1977 giver ret til fuld statsydelse, dels med indkomster på 100.000, 110.000, 120.000, 130.000 og 140.000 kr., der medfører beskæring af statsydelsen. Det er derefter på hvert indkomstrin beregnet, hvor meget kunstnere har til disposition, når statsydelsen er aftrappet og indkomstskatten betalt. Det er endvidere i oversigten anført, hvor meget den disponible indkomst stiger fra indkomstrin til indkomstrin, dvs. når kunstnerens indkomst bortset fra statsydelsen forøges med 10.000 kr.

Indkomstskatten på de forskellige indkomstrin er beregnet på grundlag af de anførte bruttoindkomster (anden indkomst + statsydelse) reduceret med skønnede ligningsmæssige fradrag.

Beregningerne er foretaget efter de for indkomståret 1977 gældende udskrivningsregler for indkomstskat i en gennemsnitskommune til stat, kommune, amt og kirke for en skatteyder under 67 år med ét personfradrag.

Oversigtens eksempler viser, at en merindtægt på 10.000 kr. f. eks. fra 90.000 til 100.000 kr. medfører, at statsydelsen nedsættes med 75 pct. af de 10.000 kr. eller med 7.500 kr. De 2.500 kr.s merindtægt, der herefter er til rest, indkomstbeskattes på dette indkomstrin med 56 pct. eller med 1.400 kr., hvorefter kunstneren har 1.100 kr. af de 10.000 kr.s merindtægt til fri disposition. Skat og aftrapning vil således tilsammen lægge beslag på 89 pct. af merindtægten i indkomstintervallet fra 90.000 kr. til op imod 130.000 kr., hvor aftrapningen ophører. Merindtægt ud over 130.000 kr. medfører ikke mere aftrapning af statsydelsen. Til gengæld beskattes merindtægt på dette indkomstrin med ca. 65 pct.

Samspil mellem statsydelse og indkomstskat.

Indkomst, hvoraf stats- ydelse bereg- nes	Statsydelse	Bruttoind- komst i alt	Lignings- mæssige fra- drag	Skattepligtig indkomst	Skat	Disponibel indkomst	Stigning i disponibel indkomst
kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.
90.000	35.500	125.500	17.000	108.500	45.899	79.601	
100.000	28.000	128.000	17.000	111.000	47.299	80.701	1.100
110.000	20.500	130.500	17.000	113.500	48.699	81.801	1.100
120.000	13.000	133.000	17.000	116.000	50.099	82.901	1.100
130.000	5.900	135.900	17.000	118.900	51.723	84.177	1.276
140.000	5.900	145.900	17.000	128.900	58.252	87.648	3.471